

ACTA NÚM. 1 DE LES COMISSIONS CONSULTIVES DE GOVERN

Identificació de la sessió

Núm.: 1
Data: dimecres, 14 de febrer de 2024
Caràcter: Sessió Ordinària
Horari: De les 18:35 hores a les 19:25 hores
Lloc: Sala Andreu Cortinas

COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT, URBANISME I OBRES

President delegat:

Sr. Felipe Martínez Ribera (GMDPSC)

Consellers/es assistents:

Sr. Antonio Fortes Gutiérrez (GMDPSC)
Sr. David Langa Corbalán (GMDBnC)
Sr. Jaume Tomàs Claramunt (GMDJxCAT-TriasxBcn)
Sr. Marc Hernández Hernández (GMDERC)
Sr. Óscar Lupiáñez Garcia (PPC)
Sra. María del Mar Buscá Rey (GMDVOX)

Secretària de la sessió:

Núria Mutilva Benito, Lletrada del Districte

Hi són presents:

Sra. Mireia Abril i Janer, tècnica del Departament de Mans al Verd – Agricultura Urbana de la Direcció de Serveis Tècnics i Planificació de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins de Barcelona.
Sr. Joan Manuel Homdedeu Pérez, coordinador de projectes adscrit a la Direcció de Serveis a les Persones i al Territori del Districte de Sant Andreu.
Sra. Carme Castaño González, Directora de Serveis de Llicències i Espai Públic del Districte de Sant Andreu.
Sra. Maria Ximena Gadea Pintos (GMJxCat – TriasxBcn)
Sr. David Cadenas Sánchez (GMDBnC)
Sra. Montserrat Reyes Mestre (GMDERC)
Sra. Isabel Loscos Viñals (GMDPSC)

Assisteix en qualitat de públic un representant de l'Associació de Veïns de Sant Andreu de Palomar.

Ordre del dia

A) Aprovació de l'acta de la sessió anterior.

B) Part informativa:

1. **DONAR COMPTE** de l'espigolada de les taronges amargues per a produir la mermelada La Marga.
2. **DONAR COMPTE** del Pla Clima Escola Barcelona.

C) Part decisòria:

Sense temes a tractar.

Desenvolupament de la sessió

Essent les 18.35 hores del dia consagrat i presents els consellers i conselleres que s'hi relacionen, constatada l'existència de quòrum legal i sota la presidència del Sr. Felipe Martínez Ribera; aquest dona la benvinguda a les persones assistents i declara constituïda la Comissió Consultiva de Medi Ambient, Urbanisme i Obres, passant tot seguit a tractar els punts de l'ordre del dia.

A) Aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Donada per llegida l'acta de la sessió anterior celebrada en dia 16 de novembre de 2023 i sense haver-hi esmenes a realitzar per cap dels assistents com a conseqüència del requeriment del President de la sessió, s'aprova per unanimitat.

B) Part informativa:

La presidència dona la paraula a la Sra. Mireia Abril i Janer, tècnica del Departament de Mans al Verd – Agricultura Urbana de la Direcció de Serveis Tècnics i Planificació de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins de Barcelona per a l'exposició del primer dels punts de l'ordre del dia, consistent en donar compte de l'espigolada de les taronges amargues per a produir la mermelada La Marga.

La Sra. Mireia Abril explica que s'ha creat una plana web amb tota la informació relativa a aquesta iniciativa i a continuació, es projecta un vídeo que es va realitzar quan a Sant Andreu es va fer la primera iniciativa de l'espigolada. La ponent exposa que l'objectiu del projecte és la recuperació i transformació de la taronja amarga local en mermelada, que es desenvolupa amb la participació voluntària del veïnat i les entitats de cadascun dels barris/districtes que s'han implicat en el projecte. En un principi, va començar a Sant Andreu, però l'èxit ha fet que s'estengui a 4 districtes més Ciutat Vella, Gràcia, Les Corts i Sant Martí.

El projecte no només implica la recollida de la fruita sinó també la transformació en mermelada a través d'una empresa d'inserció sociolaboral, la realització de tallers de sensibilització sobre l'espigolament i sobre pèrdues i malbaratament alimentari i la distribució de "La Marga" a entitats socials dels districtes per fomentar el dret a una alimentació saludable i sostenible.

Exposa que la idea principal de la iniciativa gira en torn a dos eixos: per una banda, l'aprofitament alimentari i el foment d'un model d'economia circular i per altra, la neteja dels carrers, atès que és un producte que, de no aprofitar-se, embruta molt el carrer. No obstant, jurídicament hi ha alguns problemes per comercialitzar els fruits ja que com a arbre públic, els fruits també haurien de ser públics, per la qual cosa es va trobar l'encaix en aquesta figura dels espigoladors.

Remarca també que des del punt de vista sanitari, l'Agència de Salut Pública de Barcelona va analitzar les taronges en cru i les melmelades i cap de les mostres ha sortit alterada. Així mateix, es considera molt bona la resposta social, especialment des de les escoles.

Continua l'exposició, detallant que a Sant Andreu, per l'espigolada de 2023, hi van participar un total de 152 persones voluntàries de 4 entitats del Districte (Escola FEDAC Sant Andreu, Institut Martí Pous, Borronets, Torre de la Sagrera) que van recollir 116 quilograms de taronges amargues d'un total de 150 arbres (que representen un 12% dels tarongers de Sant Andreu) amb les quals s'han produït 3000 pots de melmelada que s'han repartit tant a entitats socials (Escola FEDAC, Centre obert Trini Jove, Distribució Solidària d'Aliments Sant Andreu, menjador social Navas) com a veïns i veïnes del districte i al voluntariat participant. També s'hi han fet tallers a les escoles del districte amb un total de 96 participants.

El President de la comissió agraeix la intervenció de la Sra. Mireia Abril i dona la paraula als assistents per si volen plantejar qüestions.

La Sra. Maria del Mar Buscá (GMDVOX) pregunta si els arbres del carrer Sòcrates, que no han estat podats en 5 anys, han rebut el tractament sanitari. La Sra. Mireia Abril respon que els tractaments es fan en una mena de caixetes que es col·loquen als arbres cada 4 anys, generalment a la primavera i que és independent de la poda dels arbres atès que són tasques dutes a terme per brigades independents.

A continuació, pren la paraula el Sr. Jaume Tomàs Claramunt (GMDJxCAT-TriasxBcn) que anima a estendre la iniciativa a tot el Districte i interessa saber si existeix alguna manera de fer que el projecte sigui sostenible econòmicament i si s'ha pensat en ampliar-ho a altres arbres com s'ha fet en altres ciutats com, per exemple, amb les oliveres. La Sra. Mireia Abril respon que s'està treballant per analitzar com es podria plantejar la comercialització però que és jurídicament complicat per les raons abans exposades al voltant de la consideració de bé públic de l'arbrat de la ciutat. Reconeix que actualment el cost l'han d'assumir els districtes però que la intenció és que estigui dins de l'economia solidària i circular. Pel que fa a la possible ampliació a altres arbres i fruits explica que hi ha una alguna experiència de producció d'oli a Sant Genís dels Agudells i de vi a la zona de Collserola però són projectes que, si no es fan a través de voluntariat, no surten rentables econòmicament.

No havent-hi més preguntes per part dels grups municipals el president de la Comissió agraeix les intervencions i dona la paraula al públic assistent.

El representant de l'Associació de Veïns de Sant Andreu de Palomar pren la paraula per demanar que s'espigolin tots els carrers de Sant Andreu, atès que alguns no es fan i la caiguda de la fruita al terra genera molta brutícia i plagues. Afegeix que ja que jurídicament no es pot comercialitzar, es

podria dur a terme a través de promotors o patrocinadors per tal de buscar la manera de fer benefici. La Sra. Mireia Abril respon que cal pensar la manera d'instrumentalitzar i que totes les persones poden aportar idees.

Finalitzades les intervencions, el President agraeix a la ponent la seva exposició i dona per acabat aquest punt de l'ordre del dia i dona la paraula a la Sra. Carme Castaño González, Directora de Serveis de Llicències i Espai Públic del Districte de Sant Andreu per a l'exposició del segon punt de l'ordre del dia consistent en el Pla Clima Escola Barcelona.

La Sra. Carme Castaño inicia la seva exposició explicant que en els darrers cursos escolars les afectacions als centres educatius per temperatures elevades han estat rellevants, amb diferents onades de calor el 2017, 2019, 2022 i 2023 amb nombroses reclamacions per part dels centres. De les dades estudiades es conclou que hi ha una tendència a l'ampliació dels mesos d'estiu, mentre que els mesos de fred i de calor important s'estan igualant (4 + 4 mesos); els mesos amb temperatures mitjanes més altes també s'estan incrementant, així com les temperatures màximes absolutes que cada vegada són més elevades, juntament amb el nombre d'onades de calor. A més, a Barcelona, l'efecte illa de calor encara agreuja més aquesta situació.

En conseqüència, vista aquesta tendència, l'any 2022 es va decidir donar un nou pas en la millora ambiental dels centres educatius i es va realitzar un mapeig tèrmic de tots els centres escolars. Aquest mapeig s'ha fet tenint en compte 7 paràmetres tècnics que permet identificar i classificar cada escola individualment, en funció de l'impacte que tenen en ells les altes temperatures. Alguns dels paràmetres analitzats són la ubicació, l'orientació geogràfica, l'entorn urbà (qualitat acústica i de l'aire i teixit urbà) així com la construcció i el manteniment de l'edifici.

A continuació, exposa que el Pla Clima Escola Barcelona suposa un nou nivell en el procés iniciat fa molts anys de millora ambiental dels centres educatius, ja que fins al moment s'hi havia aplicat mesures mitigadores bàsiques (com ara la ventilació nocturna, el tendall i les proteccions solars), sistemes passius (per exemple, la instal·lació de vinils, aïllament tèrmic de cobertes) i sistemes actius de baix impacte (com l'ús de ventiladors portàtils o de sostre o la renovació forçada d'aire). No obstant, en aquesta nova fase es proposa l'aplicació de sistemes actius renovables i domotitzats consistents en el condicionament de l'aire (fred/calor) amb energies renovables i la posada en marxa amb regulació intel·ligent.

Per tant, és en aquest context que es planteja i s'emmarca l'estudi que es presenta i que té un triple objectiu: en primer lloc, es vol assegurar la qualitat de l'aire interior, actualitzant les exigències de salubritat als requeriments actuals del HS-3 CTE i aprofitar el sistema per augmentar el moviment de l'aire interior-exterior de les aules. En segon lloc, se cerca assegurar el confort tèrmic de l'alumnat els mesos calorosos i també la resta de l'any per garantir així un entorn propici per l'educació i aprenentatge en qualsevol moment de l'any i, per últim, es busca assegurar la sostenibilitat i viabilitat del sistema a escala de ciutat, apostant per les energies renovables com les plaques solars Fotovoltaiques; ens permet l'autoproducció, la descarbonització i compartir escreixos amb la Comunitat, tot fent-ne ús dels sistemes i elements més segurs, viables i sostenibles disponibles en l'actualitat.

Seguidament, exposa que les directrius principals del Pla són: l'ús d'energies renovables (solar) amb xarxa de fotovoltaiques pròpies/comunitàries, la proposta climàtica integral, fred i calor (eliminació del gas) i amb sistema de renovació de l'aire i la construcció d'un sistema tèrmic intel·ligent (auto adaptable, sensoritzat, amb activació gradual automàtica i monitoritzat), tot paral·lel amb la millora constructiva dels edificis que ja s'està duent a terme.

Més concretament, el Pla 2024 l'integren 24 centres, triats entre aquells que ja tenien un part de la instal·lació feta i són de construcció posterior al 2006. En aquest es faran les intervencions d'instal·lació de la climatització basada en l'aerotermita, la instal·lació de renovació de l'aire i la de plaques solars fotovoltaiques. A Sant Andreu, aquestes actuacions es duran a terme a 5 centres escolars: l'Escola La Maquinista, Can Fabra, Eulàlia Bota, Ignasi Iglésias i Ramon i Cajal.

El President de la comissió agraeix la seva explicació a la Sra. Carme Castaño i dona la paraula als assistents per si volen plantejar qüestions.

A continuació, pren la paraula el Sr. Jaume Tomàs Claramunt (GMDJxCAT-TriaxxBcn) que demana si la implementació de plaques fotovoltaiques pot arribar a totes les escoles. La Sra. Carmen Castaño respon que la majoria d'elles disposen d'espai on col·locar-les però en cas que no sigui així, es podrien emplaçar en un lloc proper, que hauria de ser un altre equipament municipal.

Seguidament, el Sr. David Langa Corbalán (GMDBnC) fa ús de la paraula per preguntar quins criteris s'han seguit per a la prioritització de les escoles on es realitzaran les intervencions. La Sra. Carmen Castaño exposa que s'ha fet un estudi molt tècnic, amb un mapeig de centres segons les seves característiques i d'aquest han sorgit les que oferien millors condicions per implementar el Pla.

No havent-hi més preguntes per part dels grups municipals el president de la Comissió agraeix les intervencions i dona la paraula al públic assistent.

Pren la paraula el representant de l'Associació de Veïns de Sant Andreu de Palomar que interessa saber si hi ha la possibilitat que les màquines de climatització o les plaques es col·loquin als patis dels centres escolars. La Sra. Carmen Castaño respon que és una opció que es podria plantejar segons les característiques de cada centre, atès que no és un pla genèric sinó que té en compte la realitat de cada escola.

Finalitzades les intervencions, el President agraeix a la ponent la seva exposició i dona per acabat aquest punt de l'ordre del dia .

C) Part decisòria:

El president informa que, de conformitat amb l'ordre del dia, no hi ha temes a tractar.

El president de la comissió obre el torn de preguntes per a qüestions no incloses de l'ordre del dia. Com a conseqüència, el Sr. David Langa Corbalán (GMDBnC) pren la paraula per preguntar quan es reprendran les obres de l'escola El Til·ler i quina és la seva data de finalització prevista, així com per demanar si es tornarà a crear el Consell de Justícia Social (abans Solidaritat i Cooperació). El

president de la comissió agraeix la seva intervenció i li respon que prenen nota i que li faran arribar les respostes.

No havent-hi altres assumptes a tractar ni més intervencions, el president dona les gràcies als assistents, donant per finalitzada la reunió de la Comissió Consultiva, de tot el que s'estén de manera succinta la present acta, que certifico i s'aixeca la sessió a les 19:25 hores.

La secretària de la sessió

Núria Mutilva Benito

Vist-i-plau
El president

Felipe Martínez Ribera